

(so v. a. प्रेरण); *Förderung, Beihilfe*: तद्वाधै व्ययं देवस्य (सवितुः) प्रसवे मनामहे RV. 1, 139, 5. सवितुर्वयं प्रसवे याम उर्वोः 3, 33, 6. उतेशिपे प्रसवस्य तमेक इत् 5, 81, 5. निवेशन, प्र 6, 71, 2. सविता सर्वस्य प्रसवमगच्छत् PANKAV. Br. 24, 13, 2. सविता प्रसवानामधिपतिः AV. 5, 24, 1. TS. 3, 4, 5, 1. सविता प्रसवानामीश AIT. Br. 1, 16, 7, 16. इन्द्रस्य यत्तु प्रसवे विमृष्टाः RV. 8, 89, 12. 10, 111, 8. 139, 1. यस्या व्रते प्रसवे प्लमेजति AV. 8, 9, 8. मूर्तौ प्रसवेन जय VS. 10, 21, 2, 11. 4, 18. TBR. 1, 5, 1, 3. 2, 1. CAT. Br. 1, 5, 1, 15. 3, 5, 1, 10. 13, 4, 1, 12. अनुयाजं KĀTJ. CR. 2, 2, 2. ÇĀNKH. Br. 6, 13. Vielleicht hierher zu ziehen: ब्रह्मचर्येण दाक्षेण प्रसवैर्यपसापि च। एको वै रक्षिता चैव त्रिदिवं मधवानिव ॥ MBH. 3, 1809. — 3) das Vor-sichbringen, Betrieb, Erwerb: अयं व्रतान्प्रसवे वावृधानाम्ब्रह्मद्विषः RV. 5, 42, 9. नेमस्य 7, 82, 4. वानस्य VS. 2, 15, 9, 5, 17, 63, 18, 1. — 4) concret: मरुस्वत्या वाचा, सवित्रा प्रसवेन (प्रसवित्रा wäre richtiger) TBR. 1, 8, 4, 1. — Vgl. प्रति, सत्य.

3. प्रसव (von सु, सू mit प्र) m. P. 6, 2, 144, Sch. TRIK. 3, 5, 5. 1) Zeugung, das Gebären, Werfen, Geburt AK. 3, 3, 10. 3, 4, 23. 210. H. 541. an. 3, 703. MED. v. 42. VS. 22, 32. °कर्मकत् (भृगु) MBH. 13, 4142. 14, 1401. 1403. SUÇR. 1, 311, 14. SĀNKHJAK. 11, 63. HARIV. 6433. VIÇVAN. bei GOLD. MĀN. 154, a. आ प्रसवात् bis zur Niederkunft ÇĀK. 71, 10. प्रसवोन्मुखी RAGH. 3, 12. उपस्थितप्रसवा SUÇR. 1, 368, 5. निवृत्तप्रसवा 378, 6. प्रत्यग्रप्रसवा (धेनु) Schol. zu P. 2, 1, 65. आसन्नप्रसवा KATHĀS. 28, 2. PANKAT. 74, 18. 87, 6. HIT. 72, 7. RĀGA-TAR. 3, 106. HARIV. 9707. VARĀH. BRH. S. 21, 7. 68, 14. 96, 8. BHĀG. P. 5, 8, 3. PANKAT. 232, 14. fg. प्रसवं प्राप्ति काले चकार सा KATHĀS. 34, 45. Schol. zu KĀTJ. CR. 424, 1. 540, 1. °काल, समय VARĀH. BRH. S. 21, 24. 37. PANKAT. 49, 15. 74, 19. °विकार porten-tum bei der Geburt VARĀH. BRH. S. 45, 52. गर्भो याति स्वभावात्प्रसवं प्र-ति SUÇR. 1, 343, 16. आ प्रसवात् bis zur Empfängnis M. 9, 70. संस्कृतं प्रसवं याति स्वल्पमत्रं चतुर्विधम् so v. a. vermehrt sich MBH. 3, 213. इच्छा Bildung —, Entstehung eines Wunsches AK. 3, 4, 211. — 2) Geburtsstätte MBH. 14, 1402. ÇĀNKH. zu BRH. ĀR. Up. S. 239. — 3) sg. und pl. progenies, Nachkommenschaft AK. 3, 4, 23, 210. H. an. MED. M. 3, 22, 9, 55. 145. BRĀHMAṆ. 3, 15. MBH. 1, 1563 = 2161. 7831. fg. 3, 8558. 9, 2115. 13, 205. 4144. HARIV. 4001. R. 6, 93, 15. SUÇR. 2, 509, 12. RAGH. 1, 22, 8, 30. BHĀG. P. 6, 6, 3. Schol. zu KĀTJ. CR. 1047, 24. स° Nach-kommenschaft habend Spr. 4098. अतःप्रसवा schwanger HARIV. 1348. सप्रसवा dass. DHŪRTA. 76, 7. वीरप्रसवा भव KUMĀRAS. 7, 87. MĀLAV. 14. °संतान MBH. 3, 8358. किसलय° junge Sprossen RAGH. 9, 31. — 4) Blüthe AK. 3, 4, 23, 210. H. 1123. H. an. MED. HALĀJ. 2, 31. अमृतप्रसवा (भूमि) MBH. 13, 3194. SUÇR. 1, 219, 20. 2, 286, 2. 367, 13. 489, 16. ÇĀK. 106. RAGH. 4, 23, 16, 61. KUMĀRAS. 1, 56, 4, 14. RT. 4, 8. MEGH. 66. ad 112. Frucht AK. H. an. MED. Blüthe und Frucht AK. 2, 4, 1, 18. — Vgl. कनकप्रसवा, पीतप्रसव, पुण्य.

प्रसवक (wie eben) m. *Buchanania latifolia* Roxb. (गियाल) ÇĀRDAM. im ÇKDR.

प्रसवन (wie eben) n. das Gebären, Fruchtbarkeit HIT. 1, 107, v. 1.

प्रसववन्धन (3. प्र° + बन्) n. Stengel (einer Blüthe oder Frucht) AK. 2, 4, 1, 15. H. 1127. HALĀJ. 2, 30.

प्रसववेदना (3. प्र° + वे°) f. Geburtsschmerz, Wehen Spr. 2806. PANKAT. 87, 6.

87, 6.

प्रसवि s. u. प्रसलवि.

प्रसवस्थली (3. प्र° + स्थ°) f. Geburtsstätte so v. a. Mutter MAHĀNĀ-TAKA 98, 2 v. u.

1. प्रसवितर (von सू mit प्र), im RV. प्रसवीतर nom. ag. der welcher antreibt, in Bewegung setzt, Erreger, Belebter NIB. 7, 31. 10, 31. प्रसवी-ता निवेशनः (जगतः) RV. 4, 53, 6. ज्ञानानाम् 7, 63, 2. सविता प्रसविता VS. 10, 30. TBR. 3, 10, 7. देवानाम् ÇAT. Br. 1, 1, 3, 17. 3, 1, 15. 7, 1, 4. 5, 3, 1, 7. KĀTJ. CR. 20, 2, 6. ÇĀNKH. Br. 6, 14. सावित्री प्रसवित्री च MBH. 12, 9449. P. 6, 1, 174, Sch.

2. प्रसवितर (von सु, सू mit प्र) m. Erzeuger, Vater ÇĀRDAM. im ÇKDR. °सवित्री Mutter ÇKDR. WILSON.

प्रसवित्र n. P. 6, 2, 144, Sch.

1. प्रसविन् (von सू mit प्र) nom. ag. P. 3, 2, 157.

2. प्रसविन् (von सु, सू mit प्र) adj. erzeugend, gebührend: लणप्रसवि-नी MĀRK. P. 31, 106. हेमाम्भोजप्रसवि सलिलम् MEGH. 63.

प्रसवीतर s. u. 1. प्रसवितर.

प्रसवोत्थान (प्रसव + उ°) n. Titel des 17ten der zum Jāgurveda gehörigen Pariçishṭa Ind. St. 1, 80, N. 3, 269. MÜLLER, SL. 234.

प्रसव्य (1. प्र + सव्य) adj. 1) nach links gerichtet (Gegens. प्रदक्षिणा): häufiger adv. °व्यम् ÇĀNKH. CR. 10, 2. ĀÇV. GRHJ. 4, 7. अभिदक्षिणमाचारे देवानां प्रसव्यं पितृणाम् KAUC. 1. प्रसव्यं परिकरति 44, 81. परियन्ति 84, 88, 89. ĀÇV. CR. 6, 10. GRHJ. 4, 2, 5, 6. मन्थं प्रसव्यमालोच्य 3, 10. प्रसव्यं चापि तं चक्षुर्क्षविज्ञो ऽग्निचितं नृपम् R. 2, 76, 20. — 2) widrig (प्रतिकूल) AK. 3, 2, 33. H. 1463. an. 3, 493. MED. j. 91. HALĀJ. 4, 58. — 3) günstig (अनुकूल) H. an. MED.

प्रसक् (सक् mit प्र) oder प्रसौक् 1) adj. (acc. प्रसौक्म्) überwältigend: Indra RV. 6, 17, 4. — 2) Gewalt: प्रसक्पक्ष्य (so ist wohl zu lesen, oder vielleicht auch प्रासक्) Ind. St. 3, 461, 19. — Vgl. प्रासक्.

प्रसक् (von सक् mit प्र) 1) adj. ertragend, widerstehend: पराभियोग° KĀM. NITIS. 4, 16. — 2) m. a) Raubvogel BHĀVAB. im ÇKDR. SUÇR. 1, 200, 7. 202, 14. 208, 14. 238, 5. — b) das Ertragen, Widerstehen in उ-प्रसक्. Vgl. प्रासक्. — 3) f. आ eine Art Solanum (वृक्षतिका) RATNAM.

प्रसक्न (wie eben) 1) m. Raubthier RĀGĀN. im ÇKDR. — 2) n. Schol. zu AV. PHĀT. 2, 82, 3, 1. 4, 70. a) das Widerstehen; Ueberwältigen NIB. 6, 12, v. l. P. 1, 3, 33. प्रसक्ने in Verbindung mit कर् गृणा सानादादि zu P. 1, 4, 74. — b) das Umarmen KĀVJAKAUMUDĪ beim Schol. zu KĀVJAB. ÇKDR.

1. प्रसक् (wie eben) gerund. mit Gewalt s. u. सक् mit प्र.

2. प्रसक् (wie eben) partic. fut. pass. प्र° unerträglich, nicht ansu-halten, unwiderstehlich; von Personen MBH. 8, 690 (wo ऽप्रसक्: zu le-sen ist). 3482. मम व्रन्मात्तरपातकानां विपाकविस्फूर्जयुः RAGH. 14, 62. अ-प्रसक्तम (पुत्रव्यसन) MBH. 7, 2024.

प्रसक्कारिन् (1. प्र° + कार°) adj. gewaltsam verfahren MBH. 13, 2093. MĀRK. P. 123, 14.

प्रसक्चौर (1. प्र° + चौर) m. Räuber TRIK. 2, 10, 8.

प्रसक्करणा (1. प्र° + कृ°) n. gewaltsames Nehmen, das Rauben MBH. 1, 7927.